

интересы.

Садуақасов А.А. 359

Садуақасов А.А.

Тележурналистика тәлімгері

Биыл, Қазақстанның тәуелсіздігіне 30 жыл толды! Тағы да сол алғаш тәуелсіздік алған кезді еске аламын. 1993 жыл, біз 30 жуық бала алғаш журналистика факультетінің есігін қуанышпен ашып, Тауман Амандосов ағамыздың атындағы аудиторияда шүйіркелесіп, танысып жатырмыз. Кім? Қайдан келді? Ертең кімнің сабағы болады?, – деген сияқты сұрақтар қойылып жатыр. Сол жылы оқуға түскен студенттердің ішінде тағы 10 адам ұйғыр тобы, 6-7 адамдай халықаралық журналистика тобы болды. Жалпы жуналитскада тобында белгілі ақын, жыршы, әңгіме жазатын ұлдар мен қыздар көп болды. Соның ішінде «Спорт» газетінде бірнеше жыл жұмыс істеп келген, жасы бізден ересектеу марқұм Бейсен Құранбек бірден көзге түсті. Ол, біз сияқты аңқау «балмұздақтарға» ағалық ақылын айтып, жөн сілтеп жүрді. Сол кедері біздің топта және курста оқыған, бүгінде аты елімізге белгілі: Айдос Үкібай, Алуа Мырзаханова, Жазира Бегалы, Қарлыға Мысаева, Гүлмира Әбіқай, Бағдат Мәжитов, Дәурен Садуақас, Ғабит Абзалбеков, Сағынш Намазшамова, Ахмет Аляз т.б. студенттер үздік оқыдық.

Әрине ол кездегі біздің Темірбек Қожакеев ағамыз бастаған ұстаздарымыз да мықты еді («Сатира жанрлары» деген пәнінен дәріс алдық-авт.). Олар: М. Барманқұлов, Н. Омашев, З. Қабдолов, Б. Жақып, Тұрымтай апай, А. Мархабаев, Т. Бекниязов, А. Шәріпов, Б. Омаров, К. Қабылғазина, Л. Ахметова, М. Қабанбаев, Д. Баялиева, Р. Алтынбекова, А. Мектеп, Ә. Молдабек, Ш. Нұржановалар

болды. Осындай ұстаздардан тәлім алған біздің топ «өте мықты» болды десем артық айтпаған болармын.

Бұл күнде осы ағалар, апайлармен әріптес ретінде көп жылдардан бері жұмыс істесіп келемін. Сондықтан өзімді бақытты санаймын. Университет қабырғасында оқып жүргенде Нұржанова Шәрипа апай бізге тележурналистика сабағынан дәріс беретін жас апай болатын. Шәрипа апаймен алғаш рет солай тобымызмен бірге таныстық. Алғашқыда қатал көрінгенімен ол оқушының

360 Тележурналистика тәлімгері

сабағын қызыға тыңдап, жақсы меңгеріп кеттік. Себебі сол кезде бәріміздерлік тележурналист болуды армандадық. Тапсырмалар алып бейнематериалдар түсіріп машықтанатынбыз, бірінші курстың студенттеріне ол өте қызықты болды. Кейін келе жоғары курстарға барғанда біздің студенттер «31-арна», «КТК», «ТАҢ» арналарына тәжірибенден өтуге бара бастады.

Міне, университет бітіргенімізге 30 жылдай уақыт болыпты. Шәрипа апаймен әліде талай түлектер араласып-құраласып тұрады. Шәкірттері арасында және әріптестері арасында үлкен беделге ие, алыс-жақын шет елдердегі ғалымдар сыйлап жылы лебіздерін білдіріп жатады. Ол кісіні барлығы адам ретінде, ғалым ретінде де жақсы көріп бағалайды.

361

СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ

ГЛАВА I. PR: НОВЫЕ ВЫЗОВЫ ВРЕМЕНИ

1. Адилова Людмила Фёдоровна – доктор политических наук, профессор кафедры политической социологии Российского государственного гуманитарного университета (РГГУ), Россия.
2. Губашева Дариға Тыныштыковна – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ЮНЕСКО халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасының журналистика факультетінің аға оқытушы, ф.ғ.к.
3. Дзялошинский Иосиф Михайлович – доктор филологических наук, профессор Национального исследовательского университета «Высшая школа экономики», Москва, Россия.
4. Ибраева Галия Жунусовна – доктор политических наук, профессор кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики КазНУ им. аль-Фараби.
5. Кутпанбаева Жазира Бектемисовна – преподаватель кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики КазНУ им. аль-Фараби.
6. Тойлыбаева Галия Бекбаевна – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ қоғаммен байланыс мамандығының 2 курс магистранты.
7. Спабекова Жанар – аға оқытушы информатика кафедрасы, ақпараттық технологиялар факультеті, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті.
8. Хакимова Тиыштық – п.ғ.к, доцент, информатика кафедрасы, ақпараттық технологиялар факультеті Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті.
9. Шайдулина Дарья Рустамовна – научный сотрудник ИФПР КН МОН РК.
10. Шорохов Дмитрий Павлович – кандидат филологических наук, доцент КазМУИТ, член Союза художников Республики Казахстан.

ГЛАВА II. СМИ: СЕГОДНЯ И ЗАВТРА

1. Ахметова Лайла Сейсембековна – доктор исторических наук, профессор кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики КазНУ им. аль-Фараби.

2. Ахметов Сергей Сергеевич – магистрант кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики КазНУ им.

аль-Фараби.

3. Балабанова Екатерина Евгеньевна – кандидат педагогических наук, доцент института журналистики Университету імені Бориса Грінченка.

4. Білецький Владимир Стефанович – доктор технічних наук, професор, Національний технічний університет «ХПІ», Харків, Україна.

362

5. Капырина Татьяна Александровна, канд. фил. наук, доцент, декан филологического факультета ГСГУ, город Коломна, РФ.

6. Муканова Гюльнар Кайроллиновна – к.и.н., профессор кафедры издательского дела и дизайна КазНУ им. аль-Фараби.

7. Нода Лариса Павловна – ст. преподаватель факультета журналистики КазНУ имени аль-Фараби, лауреат Международного Пушкинского конкурса, лауреат премии Союза журналистов Казахстана, художественный руководитель театра КазНУ «Эйдос».

8. Онкович Ганна Владимировна – доктор педагогических наук, профессор, Київський медичний університет, Київ, Україна.

9. Онкович Артем Дмитриевич – кандидат педагогических наук, магистр журналистики, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна.

10. Рахимова Алия Рапагатовна – магистрант 2 курса специальности «Связь с общественностью» факультета журналистики и политологии Евразийского национального университета им. Л. Гумилева.

11. Тахан Серик Шешенбайулы – д. фил. н., профессор кафедры «Телерадио и связей с общественностью» Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева.

ГЛАВА III. ГУМАНИТАРНЫЕ НАУКИ:

ПРОБЛЕМЫ

ПЕРСПЕКТИВЫ

1. Ахметжанова Ажар Токсановна – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Тарих, археология және этнология факультеті, Қазақстан тарихы кафедрасының доценті т.ғ.к. , Алматы, Қазақстан.

2. Аюпова Гүлбаршын Турагуловна – senior lecturer Kazakh Humanitarian Juridical Innovative University, Semey city Kazakhstan S.K.Maxyutovagraduate student of Turan-Astana University Nur-Sultan, Kazakhstan.

3. Баубекова Гүлзамира Джораевна – педагогика ғылымдарының докторы, «Тұран-Астана» университетінің педагогика және психология кафедрасының

профессоры, Ы.Дүкенұлы көшесі., 29, Нұр – Сұлтан, Қазақстан.

4. Бокшань Галина Ивановна – кандидат филологических наук, доцент кафедры иностранных языков Херсонского государственного аграрного университета, Украина.

5. Веревкин Алексей Валентинович – кандидат социологических наук, доцент кафедры социологии и социальной работы КазНУ им. аль-Фараби.

6. Жиентаева Бегаим Жиентаевна – педагогика ғылымдарының кандидаты, «Тұран-Астана» университетінің педагогика және психология кафедрасының

доценті, Ы.Дүкенұлы көшесі., 29, Нұр – Сұлтан, Қазақстан.

7. Иманалиев Жалгас Оспаналиевич – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ЮНЕСКО халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасының аға оқытушы.

8. Иргебаева Назилия Мұқатаевна «Тұран-Астана» университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

9. Красильников Юрий Яковлевич – PR-менеджер Aport Mall, магистрант НИУ «БелГУ», город Белгород, РФ.

363

10. Лебедева Надежда Анатольевна – доктор философии в области культурологии, профессор философии Международной Кадровой Академии, действительный член Евразийской Академии телевидения и радио, Киев, Украина.

11. Лифанова Татьяна Юрьевна – кандидат философских наук, доцент кафедры философии КазНУ им. аль-Фараби.

12. Максютова Салтанат Казихановна – graduate student of Turan-Astana University Nur-Sultan, Kazakhstan.

13. Нода Лариса Павловна – ст. преподаватель факультета журналистики КазНУ имени аль-Фараби, лауреат Международного Пушкинского конкурса, лауреат премии Союза журналистов Казахстана, художественный руководитель театра КазНУ «Эйдос».

театра КазНУ «Эйдос».

14. Раушанова Индира Мешитбаевна – «Тұран-Астана» университетінің педагогика және психология кафедрасының аға оқытушысы, Ы.Дүкенұлы көшесі., 29, Нұр – Сұлтан, Қазақстан.

15. Рузин Валерий Давыдович – кандидат философских наук, президент Евразийской Академии телевидения и радио, Москва, РФ.

16. Тасилова Айгерим Айтбаевна – ст. преподаватель кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики

КазНУ им. аль-Фараби, PhD.

17. Шайдулина Дарья Рустамовна – научный сотрудник ИФПР КН МОН

РК.

ГЛАВА IV. НАУЧНОЕ ТВОРЧЕСТВО МОЛОДЫХ1.

Ахметова Лайла Сейсембековна – доктор исторических наук, профессор кафедры ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе фа-

культета журналистики КазНУ им. аль-Фараби.

2. Баяхметова Еркежан Ермаковна – магистрант 2 курса специальности «Дизайн» факультета журналистики КазНУ им. аль-Фараби.

3. Волочкова Алина Игоревна – магистрантка программы “Государственная политика и PR” Кыргызско-Российского Славянского университета им. Б. Ельцына .

4. Губашева Дариға Тыныштыковна – Журналистика факультетінің аға оқытушысы, ф.ғ.к.

5. Дюсенбекова Солтанат Салимгереевна – студентка 5 курса очно-заочной формы обучения Социологического факультета РГГУ, Москва, РФ.

6. Дюсенов Нариман Салимгиреевич – магистрант 2 курса специальности «Журналистика» факультета журналистики и политологии Евразийского национального университета им. Л. Гумилева.

7. Қарабай Айымжан Сәдірбекқызы – магистрантка 1 курса Казахского университета международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, Алматы, Казахстан.

8. Кеншилиг Ақмарал Бақытқызы – магистрант 2 курса специальности «Связь с общественностью» факультета журналистики и политологии Евразийского национального университета им. Л. Гумилева.

9. Коспанов Расул Амангалиевич – магистрант специальности «Философия» КазНУ им. аль-Фараби

364

10. Лифанова Татьяна Юрьевна – кандидат философских наук, доцент кафедры философии КазНУ им. аль-Фараби.

11. Лифанов Сергей Алексеевич – магистрант специальности «Социология» КазНУ им. аль-Фараби.

12. Садвокасова Фариза Айбековна – магистрант факультета журналистики Казахского национального университета имени аль-Фараби.

13. Сарсембаева Нурай Гайниевна – магистрант специальности «иностранный филология» Казахского университета международных отношений и мировых языков имени Абылай Хана, Алматы, Казахстан.

14. Сейткочаева Жансая – Шетел филологиясы мамандығының магистратурасының

бірінші курс магистранті Абылай хан атындағы Қазақ

халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті Алматы қаласы.
15. Тахан Серик Шешенбайұлы – д. фил. н., профессор кафедрасы «Телерадио и связей с общественностью» Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева.

16. Уразалиева Гульшат Кулумжановна – кандидат философских наук, доцент СФ РГГУ, Москва, РФ.

17. Ху Сяо – Al-Farabi Kazakh National University, 2st year master's degree in public relations.

ГЛАВА V. КАЗНУ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ: ПЕРСОНАЛИИ.НОВОСТИ

1. Ахметжанова Ажар Токсановна – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Тарих, археология және этнология факультеті, Қазақстан тарихы кафедрасының доценті т.ғ.к. , Алматы, Қазақстан.

2. Ахметова Лайла Сейсембековна – доктор исторических наук, профессор кафедрасы ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе фа-

культета журналистики КазНУ им. аль-Фараби, академик Евразийской Академии телевидения и радио, Алматы, Қазақстан.

3. Ахметов Сергей Сергеевич – магистрант кафедрасы ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журналистики КазНУ им.

аль-Фараби.

4. Қабдолла Аружан – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ЮНЕСКО халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасының 3 курс студенті.

5. Құрманәлі Бекзат-Саттархан – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ЮНЕСКО халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасының 4 курс студенті.

6. Кутпанбаева Жазира Бектемисовна – преподаватель кафедрасы ЮНЕСКО, международной журналистики и медиа в обществе факультета журнали-

стики КазНУ им. аль-Фараби.

7. Ошанова Орынтай Жаңабайқызы – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, филология ғылымдарының кандидаты, доцент.

8. Садуақасов Абай Айтмұқашұлы – ЮНЕСКО, халықаралық журналистик және қоғамдық медиа кафедрасының аға оқытушысы.

365

ОГЛАВЛЕНИЕ

ГЛАВА I. PR: НОВЫЕ ВЫЗОВЫ ВРЕМЕНИ

Адилова Л.Ф.

Историческая память: конструирование смысловых составляющих

медийной и брендинговой политики.....	3
<i>Дзялошинский И.М.</i>	
Коммуникативная компетентность: возможности и роль медиаобразования.....	9
<i>Ибраева Г.Ж.</i>	
Может ли иммерсивная платформа журналистики и VR создавать имиджевый сторителлинг?	27
<i>Kutranbayeva Z.</i>	
Media is Strategies and Technologies in Communication Process.....	34
<i>Тойлыбаева Г.Б., Губашева Д.Т.</i>	
Әлеуметтік желілер – медиа-технологияны дамытудың жаңа модельдерін қалыптастыру құралы ретінде.....	43
<i>Хакимова Т.Х., Спабекова Ж.Х.</i>	
Цифрлық техногиялардың дидактикалық қасиеттері мен функциялары.....	49
<i>Шайдулина Д.Р.</i>	
Эстетика повседневности и сетевое пространство Казахстана.....	57
<i>Шорохов Д.П.</i>	
Методологические проблемы компаративного измерения уровня коррупции в стране и в мире.....	63
<i>Shyngyssova N. T.</i>	
The process of implementation of UNESCO profile projects in the framework of the Media and Sustainable Development Goals.....	79
ГЛАВА II. СМИ: СЕГОДНЯ И ЗАВТРА	
<i>Ахметова Л.С., Ахметов С.С.</i>	
Мадина Ашилова: новые лица кинодокументалистики Казахстана.....	93
<i>Білецький В.С., Онкович Г.В., Онкович А.Д., Балабанова К.Є.</i>	
Вікідидактика: контент-аналіз просування нових складників медіаосвіти в соціальній мережі Фейсбук.....	101
<i>Капырина Т.А., Нода Л.П.</i>	
Языковая трансформация современных СМИ.....	116
<i>366</i>	
<i>Муканова Г.К.</i>	
Социальные и духовно-культурные аспекты развития книгоиздательства Казахстана.....	121
<i>Тахан С.Ш., Рахимова А.Р.</i>	
Телевидение как способ борьбы с инфодемией.....	129
ГЛАВА III. ГУМАНИТАРНЫЕ НАУКИ:	

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Ахметжанова А.Т.

Ахмет Байтұрсынұлы және қазаққа білім беру ісі, мәдени даму мәселелері.....1
39

Баубекова Г.Д., Ирғебаева Н.М., Жиентаева Б.Ж., Аюпова Г.Т., Максүтова С.К.

Методологическое обоснование гражданско-патриотического воспитания студенческой молодежи Казахстана в период глобализации.....146

Баубекова Г., Ирғебаева Н.М., Жиентаева Б., Раушанова И.

Болашақ әлеуметтік педагогтерді отбасымен әлеуметтік-мәдени жұмысқа дайындау мәселелері.....166

Бокшань Г.И.

Путешествие как способ обретения идентичности в романе-эссе Галины Пагутяк «Окаменевший корабль».....185

Иманалиев Ж.О.

Абайдың экономикалық көзқарастары.....194

Красильников Ю.Я.

Сотрудничество Казахстана и России: грани взаимодействия.....200

Лебедева Н.А.

Современные научные взгляды на феномен казаков-характерников.....206

Лифанова Т.Ю., Веревкин А.В.

Философия о свободе выражения мнения: некоторые концептуальные сложности.....21
6

Нода Л.П., Красильников Ю.Я.

Социально-культурные аспекты взаимоотношений Казахстана и России: взгляд из XXI века.....224

Рузин В.Д.

Время реализовать возможности!.....231

Тасилова А.А.

Дипломатияның қазақ жерінде дамуы.....238

Шайдулина Д.Р.

Трансгуманизм в свете философии Абая.....244

ГЛАВА IV. НАУЧНОЕ ТВОРЧЕСТВО МОЛОДЫХ*Баяхметова Е.Е.*

- Обереги казахского народа (символы, знаки, философия).....250
Волочкова А.И.
 Особенности и продвижение стартапов в политической сфере.....255
Дюсенбекова С.С., Научный руководитель Уразалиева Г.К.
 Межэтнические браки в восприятии граждан России и Казахстана.....262
Дюсенов Н.С., Научный руководитель Тахан С.Ш.
 Новые медийные тенденции современного радиовещания.....270
Карабай А.С.
 Лингвоэстетический канон американской медиакритики.....277
Кеншилиг А.Б., Научный руководитель Тахан С.Ш.
 Проблемы национальной ориентированности в мировой рекламной индустрии и социально-психологические особенности рекламы в Казахстане.....283
Коспанов Р.А., Научный руководитель Лифанова Т.Ю.
 Феномен Ет синофобии в трудах казахстанских и зарубежных ученых.....291
Лифанов С.А.
 Компьютерные игры и современное религиозное сознание: опыт небольшого социально-религиоведческого анализа.....299
Садвокасова Ф.А., Научный руководитель Ахметова Л.С.
 Влияние дистанционной работы на корпоративную культуру.....308
Сарсембаева Н.Г.
 Арт-дискурс США в парадигме гуманитарного знания.....315
Сейткожаева Ж.
 АҚШ медиакритика жанрының лингвистикалық және шығармашылық ерекшеліктері.....320
Xu Sjaо, Scientific adviser Gubasheva D.T.
 Social Media User Insights in China.....324
- #### **ГЛАВА V. КАЗНУ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ: ПЕРСОНАЛИИ.НОВОСТИ** *Ахметжанова А.Т.*

Алтаев Аскар	
Шаукатович.....	328
<i>Ахметова Л.С., Ахметов С.С.</i>	
Т.С. Амандосов: журналист, педагог, учитель.....	333
<i>Ахметова Л.С.</i>	
Халиков Калимулла	
Халикович.....	339
368	
<i>Ахметова Л.С.</i>	
Юбилей Н.Т. Шынғысовой.....	345
<i>Қабдолла А., ғылыми жетекшісі Кутпанбаева Ж.</i>	
Біз үшін дара ұстаз – көркем тұлға!.....	350
<i>Құрманәлі Б.С., ғылыми жетекшісі: Кутпанбаева Ж.</i>	
Мәртебелі ұстаз – шәкірттерінің мақтанышы.....	352
<i>Ошанова О. Ж.</i>	
ҚазҰУ – жаһандық бәсекеге қабілетті оқу орны.....	355
<i>Садуақасов А. А.</i>	
Тележурналистика тәлімгері.....	359
Сведения об авторах.....	
.361	

Научное издание

PR И СМИ В КАЗАХСТАНЕ

Сборник научных трудов

Выпуск 22

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ PR ЖӘНЕ БАҚ

Ғылыми еңбектер жинағы

22-шығарылым

Составитель и главный редактор

Лайла Сейсембековна Ахметова

Выпускающий редактор *Г. Бекбердиева*

Компьютерная верстка *А. Алдашевой*

Дизайн обложки *А. Калиевой*

ИБ № 15230

Подписано в печать 18.01.2021. Формат 60x84/16.

Бумага офсетная. Печать цифровая.

Объем 23.0 п.л. Тираж 500 экз. Заказ 13465.

Издательский дом «Қазақ университеті»

Казахского национального университета им. аль-Фараби.

050040, г. Алматы, пр. аль-Фараби, 71. КазНУ.

Отпечатано в типографии издательского дома «Қазақ университеті»__